

Faculty of Cognitive Sciences and Human Development

**MOTIVASI PELAJAR DALAM PEMBELAJARAN BAHASA
MELAYU MENGGUNAKAN TEKNOLOGI MULTIMEDIA
PADA ABAD KE-21**

Sarimah Binti Ibrahim

**Master of Science
(Learning Sciences)
2015**

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

Masters

PhD

☐
☒
☐

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the 22th day of JUN 2015.

Student's Declaration:

I SARIMAH BINTI IBRAHIM, 12030065, FACULTY OF COGNITIVE SCIENCES AND HUMAN DEVELOPMENT hereby declare that the work MOTIVASI PELAJAR DALAM PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU MENGGUNAKAN TEKNOLOGI MULTIMEDIA PADA ABAD KE-21 is my original work. I have not copied from any other students' work or from any other sources except where due reference or acknowledgement is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

22 JUN 2015

SARIMAH BINTI IBRAHIM (12030065)

Supervisor's Declaration:

I, ASSOCIATE PROFESSOR MADYA DR SHAHREN AHMAD ZAIDI ADRUCE hereby certifies that the work entitled MOTIVASI PELAJAR DALAM PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU MENGGUNAKAN TEKNOLOGI MULTIMEDIA PADA ABAD KE-21 was prepared by the above named student, and was submitted to the "FACULTY OF COGNITIVE SCIENCES AND HUMAN DEVELOPMENT" as a * partial/full fulfillment for the conferment of MASTER OF SCIENCE (LEARNING SCIENCES) and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

Received for examination by:
(PROF. MADYA DR SHAHREN AHMAD ZAIDI ADRUCE)

Date: 22 / 6 / 15

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (✓)):

- ☐ **CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)*
☐ **RESTRICTED** (Contains restricted information as specified by the organization where research was done)*
☒ **OPEN ACCESS**

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirm with free consent and willingly declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalise the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student signature

(22 JUN 2015)

Supervisor signature:

(PROF. MADYA DR SHAHREN AHMAD ZAIDI ADRUCE)

Current Address: NO.106, TUPONG JAYA BARU, JALAN MERDEKA, 93050 KUCHING, SARAWAK.

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organization with the period and reasons of confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

PENGESAHAN PELAJAR

Saya mengakui bahawa Kertas Kajian Tahun Akhir, bertajuk:

MOTIVASI PELAJAR DALAM PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU MENGUNAKAN TEKNOLOGI MULTIMEDIA PADA ABAD KE 21

Ia adalah kerja saya sendiri kecuali nukilan, petikan, huraian dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya nyatakan sumbernya.

22 JUN 2015

SARIMAH BINTI IBRAHIM

12030065

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

Gred:

JUDUL : MOTIVASI PELAJAR DALAM PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU
MENGUNAKAN TEKNOLOGI MULTIMEDIA PADA ABAD KE 21

SESI PENGAJIAN : 2012/2014

Saya SARIMAH BINTI IBRAHIM

mengaku membenarkan tesis * ini disimpan di Pusat Khidmat Maklumat Akademik,
Universiti Malaysia Sarawak dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hakmilik Universiti Malaysia Sarawak.
2. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat pendigitan untuk membangunkan Pangkalan Data Kandungan Tempatan.
4. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.

** sila tandakan (√)

☐

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan seperti termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐

TERHAD

(Mengandungi maklumat Terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☐

/

TIDAK TERHAD

(SARIMAH BINTI IBRAHIM)

(PROF. MADYA DR SHAHREN AHMAD ZAIDI ADRUCE)

Alamat Tetap:
NO.106, TUPONG JAYA BARU,
JALAN MERDEKA,
93050 KUCHING,
SARAWAK.

Tarikh : 22 JUN 2015

Tarikh:

22 / 6 / 15

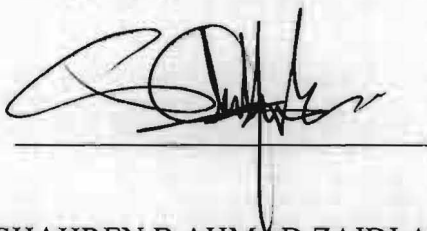
Catatan:

* Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda

* Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai TERHAD.

Kertas kajian ini yang bertajuk 'Motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia pada Abad ke-21' telah disediakan oleh Sarimah Binti Ibrahim dan telah diserahkan kepada Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia sebagai memenuhi syarat untuk memiliki Master of Science (Learning Sciences).

Diterima untuk diperiksa oleh:

(PROFESOR MADYA DR SHAHREN B AHMAD ZAIDI ADRUCE)

Tarikh : 22/6/15

PENGHARGAAN

Segala puji bagi Allah SWT. Selawat dan salam ke atas Junjungan Besar Nabi Muhammad SAW, keluarga baginda, para sahabat serta muslimin dan muslimat. Syukur Alhamdulillah, dengan rahmat dan keizinanNya, dapatlah saya menyempurnakan penulisan penyelidikan ini.

Saya ingin mengucapkan berbanyak terima kasih kepada penyelia saya, Profesor Madya Dr Shahren B Ahmad Zaidi Aduce di atas segala bimbingan dan tunjuk ajar serta galakkan yang telah diberikan sepanjang penyelidikan ini.

Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih khas kepada penyelaras Encik Mohd Hafizan Bin Hashim, pertolongan dan bimbingan beliau. Saya juga ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada ahli-ahli fakulti iaitu Puan Rafika bt Jamaluddin yang juga membantu dalam kajian ini.

Akhir sekali, ribuan penghargaan terima kasih kepada keluarga saya atas sokongan mereka dan atas bimbingan, nasihat dan dorongan yang diberikan yang tidak terhingga terutama sekali buat ibu yang disayangi Hajjah Dayang Deah Mahidi, suami Mohd. Ismail B. Mohd. Salleh dan anak-anak yang dikasihi Nurismatul Fitri, Nurhaziqah Ain, Nurzafirah dan Arif Mahadhir, adik-beradik serta anak buah Dewi Noorashikin Binti Rusdi yang sentiasa memberi galakkan dan semangat serta mendoakan kejayaan ini. Selain itu, kepada pihak sekolah iaitu pengetua Encik Abang Othman Bin Abang Masagus, Saya ingin mengucapkan terima kasih kepada semua peserta iaitu pelajar-pelajar dalam kajian ini, yang telah rela berkongsi pengetahuan, pengalaman dan mengorbankan masa berharga mereka untuk memastikan kajian ini berjaya dan rakan seperjuangan yang telah memberi kerjasama yang padu dalam menjayakan tesis ini. Kalian tetap dalam ingatan dan jasa kalian terpahat disanubari dan tidak akan dilupakan. Insyallah. Semoga Allah SWT membalas dan memberkati segala-gala pengorbanan dan usaha kita semua. Amin...amin.

JADUAL KANDUNGAN

	Muka Surat
Penghargaan	iv
Jadual Kandungan	v
Senarai Jadual	x
Senarai Rajah	xi
Abstrak	xii
BAB 1 - PENGENALAN	
1.0 Pengenalan	1
1.1 Latar belakang kajian	1
1.2 Penyataan Masalah	4
1.3 Objektif Kajian	5
1.4 Persoalan Kajian	6
1.5 Kepentingan Kajian	7
1.5.1 Ilmu Pengetahuan Tentang Sumbangan	7
1.5.2 Metodologi Kajian	7
1.5.3 Polisi Kajian	7
1.5.4 Ilmu Pengetahuan kepada Pihak Pengurusan Sekolah	8
1.6 Batasan Kajian	8
1.6.1 Lokasi Kajian	8
1.6.2 Bilangan Informan	8
1.7 Definisi Istilah	8
1.7.1 Motivasi	8
1.7.2 Pembelajaran	9
1.7.3 Bahasa Melayu	9
1.7.4 Teknologi Multimedia	10
1.7.5 Pembelajaran Abad ke-21	11
1.8 Kesimpulan	12

BAB 2 - SOROTAN KAJIAN

2.0	Pengenalan	13
2.1	Motivasi Pelajar	13
2.2	Persepsi Pelajar penggunaan teknologi multimedia	14
2.3	Kebaikan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu.	15
2.4	Kelemahan penggunaan teknologi multimedia dalam Pembelajaran.	15
2.5	Pendapat dan cadangan-cadangan	16
2.6	Teori Behaviorisme (teori tingkah laku)	17
2.7	Teori Kognitivisme (teori pemprosesan maklumat)	18
2.8	Teori Konstruktivisme (teori faham binaan)	18
2.9	Kajian-kajian lepas yang berkaitan	19
2.9.1	Kajian Tempatan	19
2.9.2	Kajian Luar Negara	21
2.9.3	Kajian penggunaan multimedia dalam pembelajaran BM.	22
2.9.4	Elemen multimedia	23
2.9.5	Kelebihan-Kelebihan Multimedia	24
2.9.6	Pembelajaran Bahasa Melayu berasaskan teknologi multimedia	24
2.10	Kesimpulan	25

BAB 3 - METODOLOGI

3.0	Pengenalan	26
3.1	Reka bentuk Kajian	27
3.2	Populasi dan sampel	27
3.3	Kaedah Persampelan	27
3.4	Teknik Pengumpulan Data	27
3.4.1	Instrumen Kajian	28
3.4.2	Pemerhatian/survei	28
3.4.3	Temu bual	29
3.2.4	Analisis Dokumen-dokumen	29
3.5	Prosedur Kutipan Data	29
3.6	Persetujuan (Consent)	30
3.6.1	Pihak Universiti	30

3.6.2	Pihak Organisasi (Sekolah)	30
3.6.3	Pihak Informan	30
3.7	Lokasi Kajian	30
3.8	Prosedur Kerja	31
3.9	Instrumen Kajian	31
3.10	Alat-alat Kajian	32
3.11	Kesalahan dan Kebolehpercayaan	32
3.12	Pembangunan Instrumen	33
3.13	Analisa Kandungan	34
3.14	Kronologi Kajian	34
3.15	Kesimpulan	35
BAB 4	- ANALISIS DAPATAN KAJIAN	36
4.0	Pengenalan	36
4.1	Teknik Penganalisaan Data	37
4.1.1	Analisa Kandungan	37
4.1.2	Penyediaan Data	37
4.1.3	Data transkripsi	37
4.1.4	Terjemahan Data	37
4.2	Matrix Demografi Informan	39
4.2.1	Informan 1	40
4.2.2	Informan 2	40
4.2.3	Informan 3	41
4.2.4	Informan 4	41
4.2.5	Informan 5	41
4.2.6	Informan 6	41
4.2.7	Informan 7	42
4.2.8	Informan 8	42
4.2.9	Informan 9	42
4.2.10	Informan 10	43
4.3	Hasil Kajian	43

4.3.1	Matrix Hasil Kajian Objektif 1	43
4.3.2	Soalan 1: Jenis Aplikasi/Perisian teknologi komputer multimedia	44
4.4	Matrix Hasil Kajian Objektif 1	49
4.4.1	Objektif 1: Mengenal pasti motivasi pelajar	49
4.4.1.1	Soalan 2: Cara-cara penggunaan multimedia dapat memotivasikan dalam pembelajaran Bahasa Melayu.	49
4.5	Matrix Hasil Kajian Objektif 2	
4.5.1	Objektif 2: Mengenal pasti persepsi pelajar tentang	52
4.6	Matrix Hasil Kajian Objektif 3	
4.6.1	Objektif 3: Mengenal pasti kebaikan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu	55
4.8	Matrix Hasil Kajian Objektif 4	
4.8.1	Objektif 4: Mengenal pasti kelemahan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu.	57
4.9	Matrix Hasil Kajian Objektif 5	
4.9.1	Objektif 5: Pendapat dan cadangan-cadangan penambahbaikan penggunaan teknologi multimedia	60
4.10	Kesimpulan	63
BAB 5 - PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN		64
5.0	Pengenalan	64
5.1	Perbincangan	65
5.1.1	Objektif 1: Mengenalpasti motivasi pelajar	65
5.1.2	Objektif 2: Mengenalpasti persepsi pelajar	67
5.1.3	Objektif 3: Mengenalpasti kebaikan penggunaan	70
5.1.4	Objektif 4: Mengenalpasti kelemahan penggunaan	73
5.1.5	Objektif 5: Mengkaji pendapat dan cadangan-cadangan	74
5.2	Rumusan Kajian	76
5.2.1	Hasil Dapatan Kajian	77
5.3	Cadangan	78
5.3.1	Pengkaji akan datang	78
5.3.2	Oraganisasi Sekolah	78
5.3.3	Pengamal Modal Insan	79

5.3.4 Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) Bandar Samariang	79
5.4 Kesimpulan	80
RUJUKAN	81
AFFENDIX	93

SENARAI JADUAL

Jadual 3.4

Rangka pengumpulan data. 28

Jadual 3.9

Instrume Kajian. 32

Jadual 3.14

Kronologi Kajian (Proses Jangka Masa Kajian). 34

Jadual 4.1.1

Rangka kerja analisis (Shahren, 2011 dipetik dari (Sophia, 2014). 38

Jadual 4.2

Matrix Demografi maklumat informan 39

Jadual 4.4

Motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia. (Soalan 1) 94

Jadual 4.5

Motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia. (Soalan 2) 97

Jadual 4.6

Persepsi pelajar tentang keberkesanan menggunakan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu. 99

Jadual 4.7

Kebaikan penggunaan teknologi multimedia 103

Jadual 4.8

Kelemahan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu. 107

Jadual 4.9	
Pendapat dan cadangan-cadangan penambahbaikan	
penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu.	110

SENARAI RAJAH

Rajah 3.5	
Kutipan Data	29

Rajah 3.8	
Prosedur menjalankan kajian	31

Rajah 4.3.2	
Tajuk pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia	48

Rajah 4.4.1	
Cara-cara penggunaan teknologi multimedia dapat memotivasikan pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu.	48

Rajah 4.5.1	
Persepsi pelajar tentang keberkesanan penggunaan teknologi multimedia	52

Rajah 4.6.1	
Kebaikan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu	56

Rajah 4.7.1	
Kelemahan penggunaan teknologi multimedia.	58

Rajah 4.8.1	
Penambahbaikan penggunaan teknologi multimedia.	60

ABSTRAK

MOTIVASI PELAJAR DALAM PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU MENGUNAKAN TEKNOLOGI MULTIMEDIA PADA ABAD KE-21

SARIMAH BINTI IBRAHIM

Master of Science
(Learning Sciences)
2015

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia pada abad ke-21. Kajian ini telah dijalankan di SMK Bandar Samariang, Kuching, Sarawak. Objektif kajian ini adalah untuk mengenalpasti motivasi, persepsi pelajar tentang keberkesanan menggunakan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu, mengenalpasti kebaikan, kelemahan serta mengkaji pendapat dan cadangan-cadangan penambahbaikan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu. Informan yang digunakan untuk menjalankan kajian ini adalah seramai sepuluh (10) orang pelajar tingkatan 2. Reka bentuk kajian ini dijalankan dengan menggunakan kaedah penyelidikan kualitatif iaitu instrumen yang digunakan adalah pemerhatian/servei, borang selidik bertulis terbuka, temu bual dan analisa dokumen-dokumen kajian daripada pengkaji-pengkaji yang lepas. Hasil dapatan kajian ini menunjukkan terdapat persamaan dan juga perbezaan dengan kajian lepas dari segi motivasi, persepsi, kebaikan, kelemahan, cadangan dan penambahbaikan pelajar menggunakan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu, SMK Bandar Samariang. Dapatan baru juga dikenalpasti daripada kajian yang telah dilakukan ini. Kajian ini juga diharapkan dapat memberikan sumbangan kepada pengkaji yang akan datang dan kepada sekolah secara langsung untuk mengkaji berkenaan motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia pada abad ke-21.

Kata kunci: Motivasi, teknologi multimedia, pembelajaran Bahasa Melayu, abad ke-21.

BAB 1

PENGENALAN

1.0 Pengenalan

Bab ini telah membincangkan tentang beberapa perkara iaitu latar belakang tentang motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia, diikuti dengan pernyataan masalah, objektif umum serta objektif khusus kajian dan definisi istilah yang digunakan sepanjang kajian ini.

1.1 Latar Belakang Kajian

Kajian ini berkaitan dengan motivasi dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia dalam kalangan pelajar tingkatan 2 di SMK Bandar Samariang, Kuching, Sarawak. Pembelajaran Bahasa Melayu yang meliputi tiga komponen dalam buku teks yang menetapkan pelbagai penulisan karangan, sistem bahasa seperti tatabahasa, peribahasa, selain itu, pelajar perlu membaca buku komsas Bahasa Melayu iaitu

tiga buah novel, 36 puisi, 12 buah prosa klasik, 18 buah prosa modern dan sembilan buah drama dalam tempoh yang ditetapkan iaitu dari tingkatan satu hingga tingkatan tiga yang perlu dipelajari. Menurut Jeniri (2007), kaedah pengajaran dan pembelajaran konvensional seperti kaedah bercerita dan kuliah menyebabkan ketidakfahaman pelajar terhadap pembelajaran Bahasa Melayu terutamanya komsas sastera Bahasa Melayu iaitu antologi dan novel. Pelajar kurang berminat untuk membaca dan mendalami kandungan teks sastera kerana kurang faham dengan maksud yang hendak disampaikan dalam karya-karya tersebut.

Dalam pada itu, pelajar menganggap bahawa bahan-bahan sastera kurang relevan dengan perkembangan semasa. Ini menyebabkan pelajar tidak bermotivasi dalam pembelajaran Bahasa Melayu. Sehubungan dengan itu, kajian ini dapat mengenalpasti motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia untuk mewujudkan pembelajaran berkesan. Kajian ini juga diharap dapat menyumbang kepada pembaharuan proses pembelajaran Bahasa Melayu. Selain itu, penggunaan teknologi multimedia dapat membantu pelajar mempelajari bahan sastera dengan lebih menarik dan efektif di samping memupuk minat dan motivasi dalam pembelajaran Bahasa Melayu dengan lebih kreatif, kritis dan berkesan.

Pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia memberikan kesan positif kepada pelajar dalam proses pengajaran dan pembelajaran (PdP). Ini kerana, berlakunya proses memindahkan sesuatu maklumat daripada buku teks yang statik kepada suatu corak pembelajaran yang lebih menarik, dinamik dan interaktif dengan bantuan media-media tambahan seperti audio, video, animasi dan grafik. Menurut Jamalludin dan Zaidatun (2000), teknologi multimedia dalam bidang pendidikan dapat melahirkan satu konsep pembelajaran baharu gabungan daripada pendekatan pendidikan dan hiburan, yang lebih mesra penggunaannya. Menurut Zamri dan Nur Aisyah (2011), penggunaan teknologi multimedia dapat memberi peluang dan ruang yang lebih baik dalam mengubah cara pembelajaran Bahasa Melayu iaitu cara pelajar berpeluang memperoleh maklumat dan mengaplikasikan pelbagai teknik pembelajaran Bahasa Melayu dan mengaplikasikan maklumat dalam ilmu pengetahuan dengan dapat berhubung antara satu sama lain tanpa mengira situasi, tempat dan pada bila-bila masa sahaja.

Menurut Jamalludin dan Zaidatun (2003), teknologi multimedia juga telah meningkatkan motivasi pelajar untuk menguasai hasil pembelajaran serta meningkatkan pemahaman mereka terhadap elemen sastera dalam pembelajaran Bahasa Melayu. Pembelajaran bermakna merupakan suatu pembelajaran yang dapat dipertingkatkan kualiti dan mutunya serta boleh dipelbagaikan melalui beberapa alat bantu mengajar seperti

komputer, perisian, sistem rangkaian (*networking*), pangkalan data atau melalui sistem internet (Johari & Fazlina, 2011). Atas dasar kesedaran betapa pentingnya perkara tersebut, maka kajian terperinci dilakukan terutamanya dalam kajian motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia. Walau bagaimanapun perlu ditegaskan bahawa pengaplikasian teknologi maklumat multimedia dalam penggunaan Bahan Bantu Mengajar (BBM) seperti komputer yang merangkumi perisian, perkakasan dan laman web, blog, youtube, video dan sebagainya mampu memotivasikan pelajar untuk memperoleh maklumat, memproses maklumat dan mengaplikasikannya sehingga mendorong pembinaan tingkah laku yang baru.

Pembelajaran Bahasa Melayu merupakan satu mata pelajaran yang mencabar dan memainkan peranan yang sangat penting dalam kehidupan harian pelajar. Menurut Osborne, Bell dan Gilbert (1983), pembelajaran Bahasa Melayu yang abstrak tidak dapat membantu pelajar memahami konsep bahasa dengan mendalam. Oleh itu, penggunaan teknologi multimedia merupakan salah satu kaedah yang dikenal pasti sebagai cara yang terbaik dapat membantu memotivasikan pelajar untuk meningkatkan pengetahuan dan kefahaman mereka tentang tajuk yang diajar berbanding secara lisan atau 'chalk and talk'.

Menurut Zawawi Hj. Ahmad (1992), pengajaran bukanlah semata-mata dengan hanya menyampaikan kandungan pelajaran kepada pelajar. Ini kerana, tidak dapat menjamin prestasi pembelajaran yang tinggi. Dalam pada itu, konsep pembelajaran murid merupakan konsep pendekatan yang positif menggunakan teknologi multimedia bagi menggerakkan motivasi dalaman pelajar di samping menguasai isi pelajaran. Menurut Mok Soon Sang (2002), untuk mempelajari sesuatu ilmu, pelajar hendaklah menguasai kemahiran asas atau pengalaman yang berkaitan. Bilangan pelajar yang ramai di dalam sesebuah kelas juga menyumbang kepada tahap kefahaman pelajar sewaktu pengajaran dan pembelajaran serta akan mengakibatkan pelajar tidak dapat memberi tumpuan sepenuhnya kepada pembelajaran. Ini akan mengakibatkan pelajar yang pasif akan tertinggal sewaktu pembelajaran. Oleh yang demikian, pembelajaran menggunakan teknologi multimedia adalah kaedah yang paling berkesan untuk memenuhi kehendak pelbagai tahap kebolehan pelajar.

Pembelajaran Bahasa Melayu yang biasa diterima oleh pelajar hanya mementingkan proses kognitif dan jarang memberi pertimbangan kepada aspek afektif, motivasi dan keperluan individu pelajar. Motivasi pelajar terhadap pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia merupakan dua komponen yang berkait rapat dengan proses pembelajaran di mana dapat membantu pelajar memperoleh dan mencapai matlamat

pembelajaran (Mayer, 2003). Walaupun kedua-dua komponen tersebut mempunyai kaitan yang rapat dengan proses pembelajaran yang merupakan amalan pengajaran dan peningkatan pencapaian sepanjang hayat.

Pembelajaran menggunakan teknologi multimedia adalah berasaskan komputer, pembelajaran berasaskan internet, pembelajaran berasaskan web, pembelajaran berasaskan youtube, pembelajaran dalam talian, pembelajaran maya atau 'virtual learning environment' (VLE). Semua istilah berkenaan menekankan satu aspek khas, komponen atau cara penyampaian. Pembelajaran yang menggunakan istilah-istilah ini dapat memotivasikan pelajar serta menikmati pembelajaran yang menyeronokkan dan inovatif.

Motivasi pelajar dalam pembelajaran dapat ditingkatkan lagi kefahaman dan pengalaman pelajar apabila menggunakan teknologi multimedia, sekaligus akan dapat menimbulkan minat dan seterusnya menggerakkan motivasi pelajar-pelajar untuk belajar. Menurut Atan Long (1982), penyediaan bahan pembelajaran yang bertepatan dengan isi pelajaran akan membawa dimensi baru dengan perkembangan semasa yang dapat menjana perkembangan proses pembelajaran pelajar. Kedinamikan proses pembelajaran pelajar melalui daya kreativiti mahupun penggunaan teknologi masa kini menjadi asas ke arah melahirkan amalan proses pembelajaran berkesan seterusnya dapat memberi sumbangan sepenuhnya kepada pencapaian kecemerlangan para pelajar serta memperkasakan lagi sistem pendidikan yang sedia ada. Menurut Norazah dan Chai (2009), perisian multimedia dalam pembelajaran adalah suatu peluang dan ruang kepada para pelajar untuk belajar sendiri iaitu proses pendekatan pembelajaran lebih variasi, menarik dan menyeronokkan, pada masa yang sama mudah faham pembelajaran dan tidak membosankan

1.2 Penyataan Masalah

Penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran semakin kurang diamalkan (Asiah Abu Samah, 1992). Antara faktor yang menyebabkan perkara ini terjadi ialah masalah kekurangan peralatan untuk dijadikan bahan pengajaran dan pembelajaran, masalah kewangan, kurang sokongan serta penglibatan yang serius daripada berbagai-bagai peringkat. Pelajar-pelajar mengalami kesukaran melaksanakan aktiviti yang berpusatkan pelajar, kurang berinovasi dan tidak bermotivasi dalam pembelajarannya. Hal ini disebabkan oleh beberapa faktor iaitu:

- I. Pelajar kekurangan bahan dan sumber pembelajaran yang sesuai untuk membina pengetahuannya. Menurut (Fauziah Hashim, 2002), fikiran pelajar mudah menjadi beku dan tidak kreatif kerana penggunaan buku teks.
- II. Pelajar kekurangan pengetahuan dan kemahiran komputer. Ini disebabkan mereka tidak bersedia atau tidak diberi ruang, peluang dan tidak digalakkan menggunakan komputer.
- III. Matlamat dan konsep inovasi dalam strategi pembelajaran tidak jelas kepada mereka.
- IV. Pelajar kekurangan motivasi dan prestasi dalam pembelajaran Bahasa Melayu yang semakin menurun dengan pembelajaran “chalk and talk”, disebabkan kurangnya pendedahan pembelajaran menggunakan teknologi multimedia.
- V. Kekurangan kemudahan dan peralatan teknologi multimedia dalam proses pelaksanaan inovasi dalam strategi pembelajaran seperti komputer dan internet di sekolah.

Kaedah penggunaan teknologi multimedia dapat mengatasi masalah pelajar yang merasa bosan dalam pembelajaran Bahasa Melayu serta dapat mendorong para pelajar untuk menonton youtube, laman web, video dan teknologi multimedia yang berkaitan dengan tajuk komsas (Antologi dan Novel) maupun isi kandungan pembelajaran Bahasa Melayu termasuk penulisan karangan, tatabahasa, peribahasa, pelajar dapat menikmati dan mengapresiasi perkembangan proses pembelajaran Bahasa Melayu supaya menjadi lebih berkesan serta dapat melahirkan insan yang seimbang yang sentiasa berusaha mengatasi sebarang masalah, cabaran yang mendatang dalam bidang pendidikan pada abad ke-21 yang semakin mencabar.

Oleh kerana kajian penggunaan teknologi multimedia dalam Bahasa Melayu masih belum banyak dilakukan oleh mana-mana penyelidik bahasa atau mana-mana ahli pendidik setakat ini. Kebanyakkan kajian penyelidikan lebih tertumpu kepada mata pelajaran Bahasa Inggeris, Sains, Matematik, Pendidikan Jasmani, Kemahiran Hidup, Geografi, Sejarah dan Pendidikan Islam termasuk bahasa Arab dan beberapa lagi mata pelajaran yang lain. Maka, kajian ini diperlukan untuk mengkaji motivasi pelajar terhadap penggunaan aplikasi maupun perisian multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

1.3 Objektif Kajian

1.3.1 Objektif Umum

Objektif umum kajian ini adalah untuk mengetahui dengan lebih mendalam lagi tentang motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi

multimedia dalam kalangan pelajar tingkatan 2 Efektif dan 2 Fatanah di SMK Bandar Samariang.

1.3.2 Objektif khusus

Secara spesifik, objektif kajian ini adalah untuk:

1. Mengenalpasti motivasi pelajar tingkatan Dua di SMK Bandar Samariang dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia.
2. Mengenalpasti persepsi pelajar tingkatan Dua di SMK Bandar Samariang tentang keberkesanan menggunakan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu.
3. Mengenalpasti kebaikan penggunaan teknologi multimedia daripada maklumat pelajar tingkatan Dua dalam pembelajaran Bahasa Melayu.
4. Mengenalpasti kelemahan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu.
5. Untuk mengetahui pendapat dan cadangan-cadangan penambahbaikan penggunaan teknologi multimedia daripada pelajar tingkatan Dua di SMK Bandar Samariang dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

1.4 Persoalan Kajian

Kajian ini telah menjawab soalan-soalan kajian seperti berikut:-

1. Sejauh manakah tahap motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia?
2. Apakah persepsi pelajar tentang keberkesanan menggunakan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu?
3. Adakah penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu memberi kebaikan kepada pelajar?
4. Apakah kelemahan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu kepada pelajar?
5. Apakah pendapat dan cadangan-cadangan penambahbaikan penggunaan teknologi multimedia dalam pembelajaran Bahasa Melayu pada abad ke 21?

1.5 Kepentingan Kajian

1.5.1 Metodologi

Kajian ini penting kepada pengkaji akan datang sebagai rujukan atau pun panduan untuk mengkaji tentang motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia pada abad ke-21 terutamanya dari segi kaedah dan instrumen yang digunakan untuk mengkaji motivasi, persepsi dalam kalangan pelajar sebagai contoh ialah etika hendak menjalankan temu bual dengan informan dan menggunakan borang selidik bertulis terbuka. Dengan menjadikan kajian ini sebagai rujukan, pengkaji akan datang mungkin akan mengkaji tentang motivasi dari persektif lain pula. Oleh itu, pengkaji akan datang dapat mengelak daripada melakukan kesalahan etika ketika menjalankan temu bual dengan informan dan menggunakan borang selidik bertulis terbuka untuk membuat kajian lanjutan.

1.5.2 Polisi

Selain itu, kajian ini juga penting kepada pihak guru dan pihak sekolah yang terdapat di Malaysia terutamanya pelajar yang terdiri dalam pelbagai bangsa dan tingkatan akan mendapat pandangan yang jelas terhadap kepentingan motivasi dalam pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia. Oleh itu, menerusi kajian yang telah dijalankan ini, diharapkan dapat dimanfaatkan oleh penggubal dan pelaksana polisi serta pemimpin pada semua peringkat untuk memastikan keberkesanan pelaksanaan pembelajaran Bahasa Melayu menggunakan teknologi multimedia. Ini kerana berdasarkan kajian ini, dapat membantu golongan pendidik melaksanakan pengajaran dan pembelajaran (PdP) dengan lebih berkesan dan bertepatan dengan kehendak dan perubahan arus globalisasi dalam bidang pendidikan pada abad ke-21. Kaedah pengajaran yang sesuai dapat dipraktikkan dengan adanya tahap kesediaan yang cukup dalam diri setiap guru dapat membantu para pelajar untuk belajar dengan lebih berkesan dan dapat meningkatkan pencapaian akademik terutama dalam mata pelajaran Bahasa Melayu.

Di samping itu, kajian ini juga dapat membantu pihak sekolah dan guru-guru boleh menggunakan dapatan kajian ini untuk panduan dan rujukan sebagai persediaan untuk proses pengajaran dan pembelajaran yang efektif. Adalah diharapkan kajian ini akan memberikan maklumat yang berguna kepada guru yang bertindak sebagai pemacu transformasi kurikulum untuk kebaikan bersama ke arah meningkatkan kualiti dan martabatkan profesion pendidikan di negara Malaysia sekaligus dapat membantu pemahaman lebih mendalam berhubung tahap sikap, minat, kemahiran komputer dan ilmu pengetahuan pedagogi guru dan pelajar.

1.5.3 Ilmu Pengetahuan

Kajian ini turut penting kepada pelajar, guru, pihak pengurusan sekolah atau pihak yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam pendidikan dari segi pengetahuan untuk memotivasikan pelajar dalam pengurusan pengajaran dan pembelajaran (PdP). Melalui kajian sebegini, pelajar, pihak guru dan pihak sekolah akan dapat mempelbagaikan PdP yang bersesuaian serta dapat menggunakan teknologi multimedia dalam PdP Bahasa Melayu supaya pelajar pada abad ke-21 dapat memahami pembelajaran dengan lebih bermakna dan bermotivasi dalam pembelajaran Bahasa Melayu dan mata pelajaran yang lain.

1.6 Batasan Kajian

1.6.1 Lokasi

Kajian ini hanya dijalankan untuk sepuluh pelajar tingkatan dua di makmal komputer SMK Bandar Samariang, Kuching, Sarawak dan jangka masa pelaksanaan juga hanya dua belas bulan sahaja maka dapatan kajian ini tidak dapat mewakili sebenar untuk sesuatu kawasan dan tidak dapat digeneralisasikan kepada semua pelajar yang lain.

1.6.2 Bilangan Informan

Kajian ini terbatas kepada bilangan peserta yang sedikit iaitu sepuluh (10) orang pelajar iaitu lima (5) orang lelaki dan lima (5) orang perempuan dari tingkatan dua yang terdiri daripada pelbagai bangsa iaitu Melayu (5) orang, Iban (2) orang, Bidayuh (1) orang, dan Cina (2) orang, iaitu pelajar yang sama dari tingkatan 1 pada mac hingga oktober 2014 dan januari 2015 sehingga april 2015, iaitu kajian hanya dalam tempoh 12 bulan sahaja.

1.7 Definisi Istilah

1.7.1 Motivasi

Definisi konseptual

Dari segi bahasa, menurut kamus terbitan Dewan Bahasa dan Pustaka. Perkataan motivasi berasal dari dua perkataan motive (motif) dan action (aksi) yang bermaksud sebab dan tujuan yang mendorong seseorang melakukan sesuatu. Keinginan dan semangat yang kuat mendorong untuk berusaha dan melakukan sesuatu untuk mencapai kejayaan.

Definisi Operational

Motivasi sebagai kunci kejayaan dan mampu menjana serta memberi momentum dan motivasi dalam kalangan pelajar tingkatan 2 di SMK Bandar Samariang, Kuching, Sarawak, untuk menjadi lebih aktif, konsisten dan bersungguh-sungguh dalam pembelajaran bahasa menggunakan teknologi multimedia.

1.7.2 Pembelajaran

Definisi konseptual

Menurut kamus terbitan Dewan Bahasa dan Pustaka (2008) perkataan Pengajaran dan Pembelajaran adalah berasal dari satu kata dasar yang sama iaitu ajar yang bermaksud petunjuk yang diberikan kepada orang lain. Inilah yang dikatakan perubahan tingkah laku hasil daripada pengajaran dan pembelajaran. Ini bermakna tidak ada pembelajaran walaupun wujud pengajaran.

Definisi Operational

Pembelajaran bermaksud proses perubahan tingkahlaku yang berlaku dalam kalangan pelajar tingkatan 2 di SMK Bandar Samariang, Kuching, Sarawak. Pengalaman dan ilmu pengetahuan yang diperoleh dalam pembelajaran Bahasa Melayu setelah menggunakan teknologi multimedia

1.7.3 Bahasa Melayu

Definisi konseptual

Bahasa Melayu ialah penulisan karangan, sistem bahasa (tatabahasa), peribahasa, bahan sastra (Komsas) yang dimaksudkan dalam sukatan pelajaran ialah puisi (lama dan baharu), cerpen, novel, drama dan hikayat (prosa lama) Abd. Rahman Shaari (1994). Dalam perubahan ini kurikulum Bahasa Melayu digubal berdasarkan penggunaan bahasa yang merangkumi tiga bidang utama iaitu Bidang Interpersonal, Bidang Maklumat dan Bidang Estetika Kementerian Pendidikan Malaysia 2000. Bertujuan untuk membolehkan pelajar menggunakan bahasa Melayu secara berkesan dalam kehidupan harian, bidang kerjaya, dan seterusnya sebagai bahasa ilmu yang boleh dimanfaatkan sepanjang hidup mereka. Manakala dalam hasil pembelajaran Bidang Estetika tersebut pelajar akan memahami, menguasai, dan menghasilkan penulisan kreatif. Dengan ini Komponen Kesusasteraan Melayu (Komsas) dalam mata pelajaran Bahasa Melayu baru diperkenalkan pada tahun 2000 telah dimasukkan